

ACC. N.R. M. 13532: 1-9.

Landskap: Skåne Upptecknare: Hans Holmberg, Mstad
Härad: Phytts Berättare: " "
Socken: Fru Mstad Berättarens yrke: smickare och lantbr.
Uppteckningsår: 1955 Född år 1873 i V. Mstad

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Fettisdagsbullar. s. 1.

Jordbrukets binäringar. s. 2 - 8.

Spel med stickor. s. 9.

Luv 42.

" 61.

" 69.

Fastlagsbullar

Lå löngst tillbaka i tiden man kan minnas
 har det varit brukligt med fastlagsbullar
 i fastan. Förr köptes bullarna av bageri-
 na, det var i 2 äres bullar runda i stuta
 kryddade med kardemumma, de äts till
 kaffe eller mjölk förr som nu. Fastlags-
 söndag och måndag skulle det alltid ljudas
 på fastlagsbullar när det kom framman
 Fastlagsmåndag skulle skolbarnen ha en
 bulla med sig till skolan.

Nu mera baktas det endast bullar hemma
 det skall helst vara, med grädda på, de
 kallas fettisbullar. Nu på 1900 talet har det
 ju blivit så många sorters buketter men
 fastlagsbullarna är med ännu, det är en
 gammal god sed från forna tider.

Något annat bröd till fastan har jag hört av-
 -tatas.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Luf 42

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Luf 61

 re
 ai
 a
 rätt
 ten
 en
 tt
 st
 m
 n
 hem

Om vintern sen han fick träskat gjorde
han rep som avrändes på den tiden till
tyglar och tjuder, han flätade även
särvarnar och säckband. Dit gjorde
han i stugan när det var kallt uti

I mitt hem som var ett möbelfabriks
hem, hade vi en häst en ko två får
hushållsgris och häns. Min far var även
snickare han byggde om sommarstugan
och gjorde möbler. Om vintern han
hade sin verkstad i stugan så där var
ingen stors hushållsakten var att få
lite extra inkomster. Han fick kära
till sjön efter trävaror, i Gistön
var en timmerhandlare som tog hem
furebräder från Holmar, det var lång
väg efter material en drog mil

Fos hade sin verkstad i stugan om vintern
När han så fick möblerna färdiga mätte
de han dem. Möblerna gjordes på beställning

Gläs i Fos Åstads bodde en småbrukare
som var vagnmakare, han hade en ko
gris och häns. Han köpte träd i skogen
så gjordes han skovgille för bönderna
så körde de hem träden från skogen.
Sen hade han sin bror till hjälp
att såga plank, som skulle ligga
och torka ett par år innan de kunde
användas till att gjöra hjul och vagnar
och

Gläs bodde en småbrukare som gjorde
trätafflar, det var för att han de täljde
ut taffelbotten om vintern, sen spikade
lådor på om sommaren och körd och sålde
på marknaderna

Det var två husrmän här i Ten Alstads
på slutet av 1800 talet som gjorde korjar
och gick i sädde, den ena skars sädj och
vidt i skogen och gjorde potatis och angora
korjar och som han sen gick och sådde
han var halmtäckare och sommarna
de hade många barn de hade så ont om
det att hustrun gick omkring på gårdarna
och bad om mat, hon brukade också spinna
till den som hade lite bättre inkomster
Den andra korjmakaren gjorde säkorjar
mjötkorjar och bikupor de flötades av
rågbröd och pitebröd. Det var ännu en
som skaffade sig lite bifästjänst han
gick till Barringe sjön och sken vass som
han gjorde vävspolar av och gick och sådde
han hade även biavlning han sådde bi och
honung, så det blev binäring i dubbel bemärkelse.

Så var det kvinnorna de har ju alltid
 varit flitiga stöjdare, de karbadde ull
 spant ull och lin, värde vadmal i rullen
 till manskläder, de värde till dyssor och
 saker och underkläder, allt var hemvärd
 fär i tiden. Det såldes en del till
 de försägnade som skulle ha kisterna
 fulla till deras söner och döttrar
 skulle gifta sig. Det var mycket arbete
 i från att de klippte först eller bröt linet
 till tyget ble färdigt, man tyget skulle
 vadmalensides och pressas innan det kunde
 ses. jag minns en epizod som mi far har
 berättat Spräddaren skulle komma en dag
 å ry när han kom had^{de} inte fått hem
 tyget från stampen det är inte så farligt
 vad^{de} jag skall snart hämta det, han gick på
 V morgonen till Trelleborg en drog mi och var hemma
 igen till middag

Nu är här ingen som stödas varorna
köpes försdiga från fabriksarna, nu har
folk bättre fästjänster, de arbetar på
fabriksarna både vintern och sommaren
Men uppåt i skogsbygden tillverkas en del
ännu göingarna kommer ännu ner åt
på Skärnå stället med sina stöjdarbeten
de tycks vara mera stöjdkunniga än
stättborna. Före kom de kärande med sina
små hästar, med stegar korjas korstar
pompas lias liaskeft närvar m m liarna
kallades för göingelias, på den tiden da de
skördade råden med li var de mycket bra
och sftufräga. Göingarna kommer ännu
med sina biter men nu kommer de med
lastbil. Nu skall det ju gå fort i landet
allt förfort, med li och leimmar som
invalto

Det var något om hur våra förfäder
hade det, de hade små inkomster
och hade svårt att få in komsterna
att ricka till det nödvändigaste
till familjen. De som hade lite jord
så de kunde ha en ko och lite smådjur
hade ju lite bättre med matvaran än
husmännen, som fick köpa allt.
Många äro minnesbitarna från de
många årens som man kommit i
kontakt med människorna. Nu har
de flesta gått ur tiden. Min generation
går, en yngre skall fortsätta arbetet.
Må Gud hjälpa oss med sin nåd.

Spel med tändstickor

Jag minns som pojke att jag var med att spela med tändstickor, man höll en lunt tändstickor i handen och stäppti dem i en hög på bordet. Sen skulle de dra lott om vem som skulle börja att med en tändsticka placera till sig en sticka åt gången utan att de andra stickorna i högen rörde sig, om någon sticka rörde sig skulle nästa spelare försöka.

Den som hade tagit de flest stickorna hade vunnit spelet.

Det är omkring 70 år sen de brukade täpla med stickor. Något spel som var tillverkad för sådant spel har jag ej sett eller hört antäna.

Saf 69